

Fylkesmannen i Oppland

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 Oslo

Deres referanse
Vår referanse 2007/51-0 561 ICJ
Saksbehandler Ine Cecilie Jordalen Norum, tlf. 61 26 60 74

Dato 10.09.2013

Øla Kraftverk AS - endringsmelding for bygging av Nedre Øla kraftverk - uttalelse

Vi viser til Deres brev av 10.07.2013 med endringsmelding for bygging av Nedre Øla kraftverk i elva Øla i Nord-Fron kommune. Det vises i tillegg til brev av 19.09.2011 med Fylkesmannens tidligere uttalelse i saken.

Endring i kraftverksplanene

Nedre Øla kraftverk er planlagt i elva Øla som renner ut i Gudbrandsdalslågen ca. 3 km nord for Vinstra. NVE avslo tidligere søknad om å bygge Nedre Øla kraftverk med inntak på kote 462 og kraftstasjon på kote 246. Dette på grunn av konflikten med en naturtype med høy verdi og konflikter med flere truede og fuktgivende arter. For å unngå konflikten med de mest verdifulle områdene ønsker Øla Kraftverk AS å endre planene. Etter planendring vil inntaket ligge på kote 400, i elvekløfta like oppstrøms Stigen. Kraftstasjonen vil bli plassert på kote 250, mellom fylkesveg 255 og Gudbrandsdalslågen.

Naturfaglige forhold

Fylkesmannen viser til tidligere uttalelse i saken om bygging av Nedre Øla kraftverk. Den planlagte utbyggingen vil medføre at vannføringen i Øla blir sterkt redusert på strekningen fra inntaket og ned til kraftstasjonens utløp. Ved redusert vannføring må man forvente at vannlevende organismer i vassdraget, herunder aurebestanden og bunndyrfauna i elva, vil bli negativt påvirket. For å opprettholde ferskvannsfauunaen i elva, i tillegg til å bedre fuktighetsforholdene i tørrere perioder der det forekommer truede lavarter langs Øla, bør det slippes minstevann hele året. Sommervannføringen foreslås satt til 0,24 m³/s og vintervannføringen foreslås satt til 0,056 m³/s.

I avslått søknad ble et viktig naturarbeidsområde ved Stigen berørt av rørgata slik den var planlagt. Miljøfaglig utredning foreslo at utbygger burde flytte rørgaten nordover for å unngå inngrep i lokaliteten. Søker opplyser om at rørgata vil graves ned over beitemarka nedenfor Stigen, men den vil legges nord for registrert naturbeitemark. I Fylkesmannens tidligere høringsuttalelse ble det lagt vekt på at dette skulle gjennomføres. Eventuelle forekomster av elfenbenslav i den rike blandingskogen ved Einstaplykkja bør ikke bli berørt av rørgata. Fylkesmannen legger vekt på at forekomstene skal kartlegges før detaljtrase for rørgata stikkes ut.

Landskap

Landskapsvirkningen av rørgata og veier kan bli betydelig dersom det ikke legges vekt på å begrense disse. Det må derfor legges stor vekt på å sette i stand terrenget langs rørgatetraséen. Dette gjelder også langs den planlagte permanente veien fram til inntaket. Vi forutsetter at NVE påser at dette ivaretas på en god måte gjennom sitt tilsyn med en ev. utbygging.

Forurensing

Endringsmeldingen gir ikke informasjon om støynivået fra kraftverket, men det vil bli montert ekstra støydempende isolasjon i kraftstasjonen. Hvis dette ikke er tilstrekkelig opplyser søker om at det i tillegg kan monteres støyfeller i utløpet av kraftstasjonen. Dersom kraftverket medfører støy av betydning vil det kunne utløse behov for behandling etter forurensingsloven. Dersom det i

anleggsperioden skal utføres arbeid som kan medføre fare for forurensing må dette også meldes til Fylkesmannen for vurdering.

Landbruk

Fylkesmannen forutsetter at rørgata blir nedgravd slik søker presenterer i planendringene. Rørgata må legges så dypt at det kan foregå ordinær jordbruks- og skogbruksaktivitet over rørgata. For ikke å få problemer med ev. framtidig grøfting må overdekningen være minst 1,2 m der rørgata krysser dyrket mark.

Samfunnssikkerhet

Fylkesmannen har ingen merknader til en ev. utbygging av Nedre Øla kraftverk i forhold til hensynet til samfunnssikkerhet. Rørtraséen vil krysse planlagt ny E6. Vi forutsetter at NVE fører tilsyn med at sikkerheten i forhold til rørbrudd blir tilstrekkelig ivaretatt.

Forholdet til naturmangfoldloven §§ 8-12

- Kunnskapsgrunnlaget (§ 8). Etter vår vurdering er det foretatt relativt god kartlegging av naturmangfoldet i det berørte området og tilgjengelig kunnskap er benyttet.
- Føre-var prinsippet (§ 9). Etter vår vurdering er tilgjengelig kunnskap i stor grad tilstrekkelig for behandling av saken i forhold til virkninger for naturmangfold.
- Samlet belastning (§ 10). Bekkekløftsystemene i Gudbrandsdalen er av nasjonal og internasjonal betydning. Bekkekløft er en naturtype Norge har et internasjonalt ansvar for. Det foreligger flere søknader om mindre kraftverk i sidevassdrag til Gudbrandsdalslågen, og det eksisterer fra før kraftverk i flere sidevassdrag, bla. Mesna, Moksa, Våla, Vinstra og Jorda. Flere av de eksisterende kraftverkene har forringet verdifulle bekkekløftmiljøer, og dersom alle de nå omsøkte kraftverkene realiseres vil det samlet sett resultere i en betydelig reduksjon i antallet nasjonalt/internasjonalt verdifulle bekkekløfter. Nedre Øla er, med de framlagte planendringene, et av de omsøkte prosjektene som ikke medfører betydelig miljøskade på naturtypen bekkekløft og er blant de omsøkte prosjektene med minst miljøulemper.
- Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). I en ev. konsesjon er det behov for å ta inn hjemler for å pålegge utbygger å bekoste oppfølgende undersøkelser og å gjennomføre tiltak for å begrense skadevirkninger av tiltaket.

Forholdet til vannforskriftens § 12

Den omsøkte kraftutbyggingen kan ha negativ virkning på den økologiske tilstanden i vassdraget. Selv med de foreslåtte avbøtende tiltakene er det ikke åpenbart at vannforskriftens minimumsmål om god økologisk tilstand vil kunne opprettholdes på den utbygde strekningen. Det er derfor behov for slipp av minstevannføring forbi inntaksdammen gjennom hele året.

Konklusjon

Fylkesmannen stiller seg bak sin tidligere uttalelse om utbygging av Nedre Øla kraftverk. Fylkesmannen mener ulempene ved det planlagte kraftverket er begrensede, og at fordelene ved den økte produksjonen av fornybar kraft oppveier ulempene. Fylkesmannen tirår derfor at det gis tillatelse til en utbygging av Nedre Øla kraftverk. I en ev. konsesjon må det stilles følgende vilkår:

- Slipp av minstevannføring forbi inntaksdammen på 0,24 m³/s i perioden 01.05 – 30.09 og 0,056 m³/s i perioden 01.10 – 30.04.
- Rørtraséen legges utenom naturbeitemarksområdet ved Stigen, og at naturbeitemarksområdet ikke må berøres av anleggsarbeidet.
- Rørtraséen legges utenom forekomster av elfenbenslav i den rike blandingsskogen ved Einstaplykkja.
- Standard naturforvaltningsvilkår.
- Krav om nedgraving av rørgate slik at jord- og skogbruksvirksomhet kan fortsette. Krav om minimum 1,2 m overdekning på dyrket mark.

Kristin Hille Valla

Vebjørn Knarrum
avdelingsdirektør